

7

PR Slovanský ostrov

bobor európsky
(*Castor fiber*)

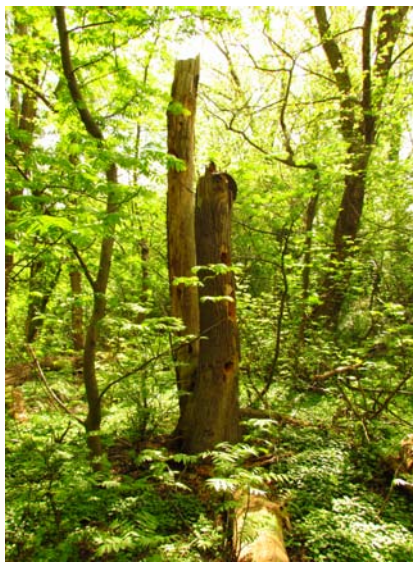
Táto bratislavská prírodná rezervácia s výmerou 34,3772 ha sa nachádza v katastrálnom území mestskej časti Devín. Vyhlásená bola v roku 2010 a platí v nej 5. stupeň ochrany.

Predmetom ochrany v rezervácii sú biotopy európskeho významu: vrbovo-topoľové nížinné lužné lesy a prirodzené eutrofné a mezotrofné stojaté vody s vegetáciou plávajúcich a/alebo ponorených cievnatých rastlín typu Magnopotamion alebo Hydrocharition a tiež druhy európskeho, resp. národného významu. Prírodná rezervácia Slovanský ostrov je súčasťou Územia európskeho významu Bratislavské luhy.

Typickým obyvateľom mäkkých lužných lesov je bobor. Jeho „ťažobná aktivita“ v tomto biotope nepôsobí škodlivo, ale umožňuje zmladzovanie rýchlorastúceho luhu.

Bobor európsky (*Castor fiber*) je najväčší európsky hlodavec vážiaci priemerne 20 – 25 kg, niektoré jedince aj viac ako 30 kg. Je zaujímavý svojím spôsobom života. Žije pri vode, vode je dobre prispôsobený aj tvarom svojho tela. Väčšinu svojho života trávi vo svojom obydľí alebo na súši. Je bylinožravec. Pre mladé výhonky a kôru mladých konárov, ktoré s obľubou požiera, dokáže svojimi veľkými rezákmi sťať aj statné stromy. Stromy stína blízko brehu, odhrýza ich konáre a odťahuje ich k vode. Tu si buduje zásoby, ktoré môže využívať aj pod ľadom. Z konárov požiera kôru, drevo nedokáže stráviť. Dôležité sú preňho symbiotické mikroorganizmy v jeho čreve. V lete sa živí mäkkými vodnými a pobrežnými rastlinami, potrava je rozmanitá. V jeseni mení jedálniček a aktuálne si musí prestaviť aj črevnú flóru. Uprednostňuje určité druhy stromov, obľubuje vrbu bielu. Keďže žije v rodinných skupinách a jeho spotreba potravy je vysoká, odzrkadlí sa to na prriedení lužného lesa, čím vznikajú čistinky pre svetlomilné rastliny a na ne viazané motýle, ale aj iný

v území sa rozširuje nepôvodný invázny pohánkovec

hmyz a iné živočíchy. Spolu s budovateľskou činnosťou pri stavaní hrádzi tak bobry zvyšujú mozaikovitosť lužnej krajiny a zvyšujú biodiverzitu. Zlepšujú tak dynamiku rieka – lužný les, ktorú človek takmer zničil.

fúzač veľký
(*Cerambyx cerdo*)

Devínske rameno, vytvárajúce Slovanský ostrov, ktoré je dôležitým faktorom ovplyvňujúcim stav chránených biotopov, bolo odrezané od hlavného toku Dunaja vplyvom úprav koryta Dunaja. Výška vodnej hladiny v ramene kolíše v závislosti od výšky hladiny vody v Dunaji. K natekaniu vody do ramena dochádza v hornej časti až pri prietokoch vyšších ako 3300 m³/s a v dolnej časti pri prietokoch vyšších ako 2800 m³/s. Prúdeniu vody z Dunaja do ramena zabraňuje pri vtoku kamenný násyp, pri výtoku zemná hrádza opevnená kameňom. 250 m od vtoku sa nachádza v ramene panelová cestná komunikácia, v ktorej je osadená oceľová rúra, ktorá je zanesená a bráni prúdeniu vody počas nižších prietokov. Počas väčšiny roka je horná časť ramena bez vody, stojatá voda sa udržiava len v strednej a v niektorých miestach dolnej časti ramena.

V roku 2014 sa začalo s revitalizáciou Devínskeho ramena. Otvorenie ramena na vtoku a výtoku na úroveň 1650 m³/s a vybudovanie priepustu s dostatočnou kapacitou pod panelovou komunikáciou zabezpečí obnovu prúdenia vody, zvýši počet dní s prúdením vody, plynulý transport sedimentov cez rameno a tým aj celkové oživenie ramena.

Slovanský ostrov je súčasne vodárenský zdroj s názvom Sedláčkov ostrov, do prevádzky bol daný v roku 1967. Celková výdatnosť štyroch studní je 97-100 l/s. Štrkopieskové náplavy majú mocnosť 7 až 11 m a tak hlboké sú aj studne. Vodu je možné používať na pitné účely bez akejkoľvek úpravy. Vodný zdroj slúži na zásobovanie pitnou vodou pre MČ Bratislava – Devín.

Z dôvodu nefunkčnosti studne č. 2 a zníženiu kapacity vodného zdroja sa uvažuje o vybudovaní novej studne č. 5 na ostrove.

